

معرفی کد میانی تسلنگ

در این مستند کد میانی تسلنگ (TSIR) معرفی می‌شود.

ساختار برنامه‌ها

هر فایل TSIR از یک یا بیشتر تابع تشکیل می‌شود. ماشین مجازی تسلنگ (TSVM) که کد میانی تسلنگ را اجرا می‌کند، اجرای یک فایل را از تابعی به نام main آغاز می‌نماید. در هر تابع مجموعه‌ای از رجیسترهای محلی در دسترس هستند. نام هر رجیستر از چسباندن حرف «r» با شماره‌ی رجیستر حاصل می‌شود. برای مثال r5 رجیستر پنجم یک تابع است. یک تابع با استفاده از کلمه‌ی کلیدی proc به شکل زیر تعریف می‌شود.

```
proc main
    mov    r0, 0
    ret
```

یک تابع می‌تواند تعدادی ورودی دریافت نماید. در هنگام فراخوانی یک تابع با عملگر call، مقدار رجیسترهایی که بعد از نام تابع مشخص می‌شوند به ترتیب در رجیسترهای r0، r1 و ... تابع فراخوانی شده کپی می‌شوند. در هنگام برگشت از تابع با عملگر ret، مقداری که در تابع در رجیستر r0 قرار داده شده است در ورودی اول (اولین رجیستر بعد از نام تابع در عملگر call) کپی می‌شود. برای نمونه در تابع sum3 مجموع سه عدد محاسبه می‌گردد.

```
proc sum3
    add    r0, r0, r1
    add    r0, r0, r2
    ret

proc main
    call   iget, r3
    call   iget, r1
    call   iget, r2
    call   sum3, r3, r1, r2
    call   iput, r3
    mov    r0, 0
    ret
```

عملگرها

عملگرهای حسابی و مقایسه‌ای TSIR در جدول زیر نمایش داده می‌شوند.

دستور	توضیح
mov r1, r2	مقدار رجیستر r2 را به r1 می‌ریزد.
mov r1, 5	رجیستر r1 را برابر عدد ۵ قرار می‌دهد.
add r1, r2, r3	حاصل جمع r2 و r3 را در r1 قرار می‌دهد.
sub r1, r2, r3	حاصل تفریق r3 از r2 را در r1 قرار می‌دهد.
mul r1, r2, r3	حاصل ضرب r2 و r3 را در r1 قرار می‌دهد.
div r1, r2, r3	حاصل تقسیم r2 بر r3 را در r1 قرار می‌دهد.
mod r1, r2, r3	باقیمانده‌ی تقسیم r2 بر r3 را در r1 قرار می‌دهد.
cmp= r1, r2, r3	در صورتی که مقدار r2 و r3 برابر باشد، مقدار r1 به یک و در غیر این صورت به صفر تغییر می‌کند.
cmp< r1, r2, r3	در صورتی که r2 کوچک‌تر از r3 باشد، مقدار r1 به یک و در غیر این صورت به صفر تغییر می‌کند.
cmp> r1, r2, r3	در صورتی که r2 بزرگ‌تر از r3 باشد، مقدار r1 به یک و در غیر این صورت به صفر تغییر می‌کند.
cmp<= r1, r2, r3	در صورتی که r2 کوچک‌تر یا مساوی r3 باشد، مقدار r1 به یک و در غیر این صورت به صفر تغییر می‌کند.
cmp>= r1, r2, r3	در صورتی که r2 بزرگ‌تر یا مساوی r3 باشد، مقدار r1 به یک و در غیر این صورت به صفر تغییر می‌کند.

عملگرهای پرش TSIR در جدول زیر نمایش داده می‌شوند.

دستور	توضیح
jmp dst	پرش به آدرس dst انجام می‌شود.
jz r1, dst	در صورتی که مقدار r1 صفر باشد، پرش به آدرس dst انجام می‌شود.
jnz r1, dst	در صورتی که مقدار r1 غیر صفر باشد، پرش به آدرس dst انجام می‌شود.

سایر عملگرهای TSIR در جدول زیر نمایش داده می‌شوند.

دستور	توضیح
call func, r5, r9	تابع func با ورودی‌های داده شده فراخوانی می‌شود.
ret	اجرای تابع خاتمه می‌یابد.
ld r1, r2	محتویات آدرسی که r2 به آن اشاره می‌کند در r1 ریخته می‌شود.
st r1, r2	مقدار r1 در آدرسی که r2 به آن اشاره می‌کند نوشته می‌شود.
nop	عملی انجام نمی‌دهد.

توابع داخلی

توابع داخلی TSVM در جدول زیر نمایش داده می شوند.

دستور	توضیح
<code>call iget, r1</code>	یک عدد از ورودی استاندارد می خواند و بر می گرداند.
<code>call iput, r1</code>	عدد داده شده را در خروجی استاندارد می نویسد.
<code>call mem, r1</code>	به مقدار خواسته شده حافظه تخصیص می دهد و آدرس حافظه را بر می گرداند.
<code>call rel, r1</code>	حافظه ی داده شده را آزاد می کند.

در نمونه ی زیر استفاده از توابع ورودی و خروجی نشان داده می شود.

```
proc main
  call iget, r0
  call iput, r0
  mov r0, 0
  ret
```

در نمونه ی زیر مدیریت و دسترسی به حافظه نشان داده می شود. در این نمونه، ۳۲ بایت حافظه تخصیص داده می شود و سپس آزاد می گردد.

```
proc main
  mov r1, 32
  call mem, r1
  mov r2, 5
  st r2, r1          # write r2 to *r1
  ld r3, r1          # read r3 from *r1
  call rel, r1
  mov r0, 0
  ret
```

نمونه‌های دیگر

در نمونه‌ی زیر استفاده از پرش شرطی نمایش داده می‌شود.

```
proc main
  call iget, r0
  call iget, r1
  cmp< r2, r0, r1
  jz r2, out
  mov r0, r1
out:
  call iput, r0
  mov r0, 0
  ret
```

```
proc smaller
    mov    r0, 0
B:
    ld     r6, r4
    cmp<   r7, r6, r1
    add    r4, r4, r2
    sub    r3, r3, r2
    add    r0, r0, r7
    jnz    r3, B
    ret
proc main
    mov    r4, 8
    mov    r5, 5
    mov    r11, 88
    mov    r12, 88
    call   mem, r12
    mov    r13, r12
A:
    call   iget, r0
    st     r0, r12
    add    r12, r12, r4
    sub    r11, r11, r4
    jnz    r11, A
    mov    r11, 88
D:
    ld     r7, r12
    call   smaller, r6, r7, r4, r11, r13
    cmp=   r8, r6, r5
    jnz    r8, E
    sub    r12, r12, r4
    cmp>=  r3, r13, r12
    jz     r3, D
E:
    call   iput, r7
    ret
```

```
proc main
    mov    r0, 88
    call   mem, r0
    mov    r1, r0
    mov    r2, 8
    mov    r3, 80
    add    r3, r3, r0
MV:
    call   iget, r5
    st     r5, r1
    mov    r11, r1
MV2:
    sub    r11, r11, r2
    cmp>   r4, r0, r11
    jnz    r4, out
    ld     r6, r11
    cmp>   r7, r5, r6
    jnz    r7, MV2
    st     r5, r11
    add    r11, r11, r2
    st     r6, r11
    sub    r11, r11, r2
    cmp<=  r8, r0, r11
    jnz    r8, MV2
out:
    add    r1, r1, r2
    cmp<=  r16, r1, r3
    jnz    r16, MV
    mov    r9, 40
    add    r0, r0, r9
    ld     r9, r0
    call   iput, r9
    ret
```

```
proc main
    mov    r1, 88
    mov    r2, 11
    mov    r3, 8
    mov    r4, 1
    call   mem, r1
gta1:
    call   iget, r5
    st     r5, r1
    add    r1, r1, r3
    sub    r2, r2, r4
    jnz    r2, gta1
    mov    r12, 5
    mov    r6, r1
gta2:
    mov    r13, 88
    sub    r6, r6, r13
    mov    r14, 0
    ld     r17, r1
gta4:
    jz     r13, gta6
    sub    r13, r13, r3
    ld     r16, r6
    cmp>   r18, r16, r17
    add    r6, r6, r3
    jz     r18, gta4
    add    r14, r14, r4
    jmp    gta4
gta6:
    cmp=   r15, r14, r12
    sub    r1, r1, r3
    jz     r15, gta2
    call   iput, r17
    ret
```

```

proc main
    mov    r41, 88
    mov    r44, 8
    mov    r11, 1
    mov    r1, 88
    mov    r55, 5
    call   mem, r1
    mov    r2, r1
    mov    r111, r1
    mov    r3, 11
input:
    call   iget, r4
    st     r4, r1
    st     r4, r2
    add    r1, r1, r44
    add    r2, r2, r44
    sub    r3, r3, r11
    jnz    r3, input
    mov    r1, r111
    mov    r6, 0
for1:
    cmp=   r5, r6, r41
    jnz    r5, print
    mov    r100, 0
    mov    r7, 0
    mov    r2, r111
    for2:
    cmp<   r5, r7, r41
    jz     r5, for2end
    mov    r12, 0
    mov    r13, 0
    ld     r12, r1
    ld     r13, r2
    add    r7, r7, r44
    cmp>   r5, r12, r13
    add    r2, r2, r44
    jz     r5, for2
    add    r100, r100, r11
    jmp    for2
for2end:
    cmp=   r5, r100, r55
    jnz    r5, print
    add    r6, r6, r44
    add    r1, r1, r44
    jmp    for1
print:
    ld     r14, r1
    call   iput, r14
    ret

```



```
proc help
    call iget, r2
A:
    mod    r3, r0, r2
    mov    r0, r2
    mov    r2, r3
    jnz    r2, A
    ret
proc main
    call iget, r1
    call help, r1
    call help, r1
    call iput, r1
    ret
```

```
proc main
    call iget, r0
    call iget, r1
    call iget, r2
    call gcd2, r0, r1
    call gcd2, r0, r2
    call iput, r0
    ret
proc gcd2
    mod r2, r1, r0
    jz r2, OUT
    call gcd2, r2, r0
    mov r0, r2
OUT:
    ret
```

```
proc main
  call iget, r1
Q:
  call iget, r0
  cmp< r2, r1, r0
  jz r2, loop
  mov r3, r1
m:
  mov r1, r0
  mov r0, r3
  jz r3, s
loop:
  mod r3, r1, r0
  jmp m
s:
  jnz r4, out
  mov r4, 1
  jmp Q
out:
  call iput, r1
  ret
```

```
proc main
  call iget, r0
  call iget, r1
  call iget, r2
  call gcd, r0, r1
  call gcd, r0, r2
  call iput, r0
  ret
proc gcd
begin:
  cmp> r2, r1, r0
  jz r2, do
  mov r2, r0
  mov r0, r1
  mov r1, r2
do:
  jz r1, end
  mod r0, r0, r1
  jmp begin
end:
  ret
```

```
proc main
    call iget, r1
    call iget, r2
    call iget, r3
    call gcd, r1, r2
    call gcd, r1, r3
    call iput, r1
    ret
proc gcd
    cmp> r4, r0, r1
    jz r4, cnt
    mov r5, r0
    mov r0, r1
    mov r1, r5
cnt:
loop:
    mod r6, r1, r0
    jz r6, out
    mov r1, r0
    mov r0, r6
    jmp loop
out:
    ret
```

```
proc main
    call iget, r1
    call iget, r2
    call iget, r3
    mov r0, 0
    mov r4, 0
first:
    cmp== r5, r1, r0
    jz r5, bnext
    mov r1, r2
    jnz r5, next
bnext:
    cmp== r5, r2, r0
    jnz r5, next
    mov r5, r2
    mod r2, r1, r2
    mov r1, r5
    jmp first
next:
    jnz r4, finish
    mov r4, 1
    mov r2, r3
    jmp first
finish:
    call iput, r1
    ret
```

```

proc main
    mov    r0, 8
    mov    r1, 8
    mov    r2, 8
    call   mem, r0
    call   mem, r1
    call   mem, r2
    call   iget, r3
    call   iget, r4
    call   iget, r5
    st     r3, r0
    st     r4, r1
    st     r5, r2
    call   findmin, r0, r1
    call   gcd, r0, r1
    call   findmin, r0, r2
    call   gcd, r0, r2
    ld     r6, r0
    call   iput, r6
    ret
proc findmin
    ld     r2, r0
    ld     r3, r1
    cmp<=  r4, r2, r3
    jnz    r4, out1
    st     r3, r0
    st     r2, r1
out1:
    ret
proc gcd
    ld     r2, r0
    ld     r3, r1
op:
    mod    r4, r3, r2
    jz     r4, out2
    mov    r3, r2
    mov    r2, r4
out2:
    st     r2, r0
    ret
    
```